نام: .....
نام خانوادگی: .....
نام پدر: .....
نام آموزشگاه: علوم و معارف اسلامی

بسمه تعالی
اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان
اداره آموزش و پرورش ناحیه دو زنجان
آزمون: درس علوم و فنون ادبی3 پایه دوازدهم

شماره صندلی: ۱۳۱
کلاس:
تاریخ امتحان: 1404/10/
مدت امتحان: 80 دقیقه
تعداد صفحات: 4
صفحه (1)

ردیف	سوالات	بارم
الف	**تاریخ ادبیات (2 نمره)**	
1	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. الف) اکثر نویسندگان دوره‌ی بیداری داستان را ..... می‌نوشتند. 1- ساده 2- مطابق ذوق عامه 3- خلاف میل مردم 4- پیچیده ب) در دوره بیداری ..... مورد توجه شاعران قرار نمی گرفت. 1- قانون 2- آزادی 3- وطن 4- عرفان	0/5
2	هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت‌های گروه «ب» است؟ (توجه در گروه «ب» دو مورد اضافی است.)	1

الف	ب
الف) این شاعر در سرودن شعرهایش تحت تاثیر شاعران گذشته، به ویژه «مسعود سعد» و «سعدی» بود.( ) ب) از پیشگامان نثر جدید فارسی است. او در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد.( ) پ) اولین کسی است که در ایران به نوشتن نمایشنامه‌ی فارسی پرداخت.( ) ت) پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر این دوره است.( )	نسیم شمال دهخدا میرزاآقا تبریزی صبای کاشانی ایرج میرزا فرخی یزدی

3	چرا در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود؟	0/5
	سبک شناسی (2 نمره)	
4	سروده‌ی زیر را بخوانید و یک ویژگی ادبی و یک ویژگی فکری آن را بنویسید. تا چند زنی نعره که قانون خدا کو؟ گوش شنوا کو؟ کو آنکه دهد گوش به عرض فقرا کو؟ گوش شنوا کو؟	0/5

نمره با عدد		نمره تجدید نظر	نمره با عدد	

ادامه سوالات در صفحه 2

www.kanoon.ir
CamScanner

5	هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام‌یک از قلمروهای سه گانه‌ی نثر دوره‌ی بیداری (مشروطه) است؟ الف) رهایی از قید و بندهای نثر مصنوع و فنی ب) استفاده کمتر از ترکیب‌های عربی ناآشنا پ) کاربرد راوی سوم شخص در صحنه‌های داستان	/75 0
6	درستی و نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) در عصر بیداری، در ساختار و ترکیب دستوری سخن، جمله‌هایی که با طبیعت زبان هم‌آهنگ‌تر باشد، به کار نمی‌رفت.( ) ب) در عصر مشروطه نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان درون تغییر یافت.( ) پ) شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کم‌تر پای‌بند بودند. ( )	/75 0
	موسیقی شعر (6 نمره)	
7	برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ تقدیر که بر کُشتنت آزرم نداشت بر حُسن جوانیت دل نرم نداشت الف) مستفعل مستفعل مستفعل فع ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل	/75 0
8	تقطیع نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعر مطابقت دارد؟ نوع آن را بنویسید. الف) آزادی فکر (— — U U — U —) ب) پرده‌ی اسرار (— U — — U —)	1
9	واژه‌ی «ملال آور» را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه، تقطیع هجایی کنید. با حذف همزه: بدون حذف همزه:	1
10	نشانه‌های هجایی بیت زیر را به دو صورت دسته بندی کنید. پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن آن را بنویسید. بُگشود گره ز زلف زر تار / محبوبه‌ی نیلگون عماری	2
11	پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را بنویسید. هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	/25 1

ادامه سوالات در صفحه 3

www.kamoonir
CamScanner

نام ...
نام خانوادگی (6 نمره)
شماره داوطلب

	به بیت «پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا مُلک جهان را به جوی ...روشم؟» به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	الف) در این بیت بین چه واژه‌هایی مراعات نظیر به کار رفته است؟	0/5
	ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را مشخص کنید و درباره‌ی آن توضیح دهید.	0/5
13	کاربرد کدام «آرایه‌ی معنوی» درشعر زیر، آگاهی شاعر از موضوعات مختلف را نشان می‌دهد؟ این آرایه را در شعر زیر مشخص کنید.	0/5
	چه خوش گفت فردوسی پاکزاد — که رحمت بر آن تربت پاک باد «میازار موری که دانه کش است — که جان دارد و جان شیرین خوش است»	
14	در سروده‌ها و متن‌های زیر قسمت‌هایی که نشان دهنده‌ی آرایه‌ی «تناقض» است، مشخص کنید.	1
	الف) زلف کافر به رخش راهنمون شد ما را — از ره کفر به سر منزل ایمان شده‌ایم.	
	ب) عجب مدار که در عین درد خاموشم است — که درد یار پری چهره عین درمان	
15	«لف و نشرها» را در نمونه‌های زیر بیابید و نوع آن را بررسی کنید.	2/5
	فرو رفت و بر رفت روز نبرد — به ماهی نم خون و بر ماه گرد	

لف 1	لف 2	نشر 1	نشر 2	نوع

ب) در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود — کاین شاهد بازاری وان پرده نشین باشد

لف 1	لف 2	نشر 1	نشر 2	نوع

16	در متن‌های زیر، آرایه‌های تضاد را بیابید و بنویسید.	0/5
	الف) من به نظر قطره، به معنی یمم	
	ب) ابر گاه از باد، جمع و گه پریشان می‌شود.	

www.kanoon.ir
CamScanner

17	هر یک از توضیحات ستون «الف» در مورد کدام ارایه در ستون «ب» است؟ (توجه: دو مورد در ستون «ب» اضافی است.) الف) در سخن، دو یا چند لفظ بیاورند، سپس دو یا چند لفظ دیگر ذکر کنند که هر کدام از این‌ها به یکی از آن لفظها مربوط شود. ب) آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگر در شعر یا سخن دیگری ب: تناقض، تضمین، لف و نشر، تلمیح	0/5
	نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)	
18	پس از خواندن ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. این مجلس چهارم به خدا ننگ بشر بود ..... دیدی چه خبر بود؟ هر کار که کردند ضرر روی ضرر بود ..... دیدی چه خبر بود؟ این مجلس چهارم خودمانیم ثمر داشت؟ ..... والله که ضرر داشت صد شکر که عمرش چو زمانه به گذر بود ..... دیدی چه خبر بود؟ من دشمن دین نیستم این گونه نبینم ..... من حامی دینم دستور ز لندن بُد و با دست بقر بود ..... دیدی چه خبر بود؟ 1- پیکار با بیگانه خواهی در کدام بیت دیده می‌شود؟ 2- سروده‌ی فوق را از نظر زبان شعر دوره‌ی بیداری بررسی کنید. 3- از میان موضوعات شعر دوره‌ی بیداری کدام یک در سروده‌ی فوق، بیشتر به چشم می خورد؟	2
19	نمونه زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال 1322 شروع کرده‌ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنه‌ی 1365 بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آن‌ها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ‌مرد از آن یگه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. الف) دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید. ب) شیوه‌ی بیان این نوشته، چگونه است؟ ج) ویژگی فکری این نوشته چیست؟	2